

ARHEOLOGIJA OTKRIVA DETALJE IZ NEPOZNATE ŽMINJSKE PROŠLOSTI

U potrazi za iščezlim kulama starog žminjskog kaštela

Arheološka istraživanja na platou "Zad kaštela" u starom dijelu Žminja

Plato na kojem se nalazio stari žminjski kaštel

Najviši dio žminjskog starog grada bio je gradinsko naselje još u brončanom dobu, ali naseljenost nije bila kontinuirana, budući da nedostaju slojevi koji bi se vezali uz željezno doba i antiku, praktički je od brončanog doba Žminj "preskočio" u rani srednji vijek

NAPISAO I SNIMIO
Davor ŠIŠOVIĆ

ŽMINJ - U kutku poznate žminjske terase "Zad kaštela" na kojoj se kroz godinu održavaju mnoge fešte i manifestacije, odmah pokraj ulaza s trga pred žminjskom crkvom, posljednjih su tjedan dana obavljena iskapanja u sklopu arheoloških istraživanja negdašnjeg žminjskog kaštela koja, s prekidima, još od

na takvim prostorima očekujemo najbogatiju arheološku slojevitost, kaže voditelj ovih istraživanja, arheolog Josip Višnjić. Ta je slojevitost ujedno i najatraktivnije saznanje koje je arheološka znanost dobila iz višegodišnjih iskapanja u najstarijem dijelu Žminja, budući da su ispod slojeva koji pripadaju kasno-srednjovjekovnom žminjskom kaštelu nađeni ostaci drugih nastambi iz ranijeg srednjovjekovlja, koji svjedoče da je prije podizanja kaštela tu bilo naselje koje nije imalo vojnu svrhu.

Sjeverozapadna kula nije nađena

Još dublji slojevi svjedoče da je najviši dio žminjskog starog grada bio gradinsko naselje još u brončanom dobu, ali naseljenost nije bila kontinuirana, budući da nedostaju slojevi koji bi se vezali uz željezno doba i antiku. Praktički je od brončanog doba Žminj "preskočio" u rani srednji vijek.

Istraživanja nisu uvijek potvrdila pretpostavke s kojima se krenulo iskapati. Primjerice, nakon što su 2009. godine u dijelu platoa "Zad kaštela" kod izlaza prema današnjem uredu Turističke zajednice otkopani ostaci druge kružne kule (uz jedinu koja je ostala sačuvana do danas), kasnije se s velikim očekivanjima krenulo "tražiti" druge kule na suprotnoj strani platoa. Iako je na starim grafikama, primjerice Valvasorovim i Petronijevim, kula u

sjeverozapadnom kutu nacrtna, arheološka iskapanja nisu joj našla nikakav trag, kaže Višnjić.

Aktualnim iskapanjem istražuju se dijelovi srednjovjekovnih stambenih obje-

kata urušenih pri gradnji kaštela, ispod kojih se nalaze neki još stariji objekti. Još se ne zna karakter tih objekata, ali je u ostacima pronađeno vatrište, pa su uzorci pepela poslani na analizu kako

bi se utvrdila njihova točna starost. Od sitnih nalaza i u ovom i u prethodnim je istraživanjima nađeno mnogo krhotina keramičkih i staklenih posuda koji se mogu datirati od 11. stoljeća nadalje, zatim životinjskih kostiju, te metalnih predmeta poput noževa, čavala, ali i novčića koji potječu od 13. do 19. stoljeća.

Nalaze će prekriti geotekstil i zemlja

Konačni tlocrt starog žminjskog kaštela još uvijek nije do kraja utvrđen, ali se zna da je terasa "Zad kaštela" u današnjim gabaritima nasipana u 19. stoljeću, ranije je bila za dvije trećine manja i završavala je naglom strminom. Također se pretpostavlja da bi se među

ostacima objekata iz razdoblja prije gradnje kaštela moglo naći čak i ostatke sakralnih građevina starijih od do danas sačuvanih crkvenih objekata na tom prostoru.

Ova je faza istraživanja bila kratka: površinom neveliko nalazište je detaljno dokumentirano i snimljeno, a za koji dan će se iskopani dio prekriti geotekstilom i zatrpati zemljom, kako bi se sljedeći vikend na terasi Zad kaštela nesmetano mogli odvijati programi predstojećeg Dana općine Žminj. U idućoj prilici zagrepst će se na nekom drugom zakutku ovog platoa, i tako korak po korak rasvijetljavati nepoznаницe iz najstarije žminjske povijesti.

Najbrojniji nalazi su keramičke krhotine i životinjske kosti

Voditelj istraživanja Josip Višnjić

2008. godine obavlja Hrvatski restauratorski zavod odnosno njegova ispostava u Vodnjanu. Ovim se istraživanjima želi utvrditi tlocrt srednjovjekovnog žminjskog kaštela, ali i prikupiti saznanja za buduću prezentaciju najstarijih žminjskih arhitektonskih odnosno arheoloških struktura kroz neku prigodnu arheološku izložbu.

- Žminjski kaštel zauzimao je najviši plato ovog naselja, a